

Ο Απόστολος Παύλος και η Νικόπολη

/ [Πεμπτουσία](#)

Image not found or type unknown

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΣΤΗ ΝΙΚΟΠΟΛΗ

Μητροπολίτου Νικοπόλεως Μελετίου († 2012)

Παλαιά παράδοση, ζωντανή στην περιοχή μας, λέει, ότι το μήνυμα για τον Χριστό και την ανάστασή Του στην Νικόπολη της Ηπείρου έφερε και διέδωσε ο πανεύφημος απόστολος Παύλος.

Κατευθυνόμενος για την Νικόπολη, λέει η παράδοση, στάθηκε, κάπου δεκαπέντε χιλιόμετρα έξω από την περίφημη εκείνη μεγαλόπολη· και, καθισμένος επάνω σε ένα λιθάρι, μίλησε στους «παρατυχόντες» για τον Χριστό. Και από τότε, θέση και λιθάρι, έμειναν στην συνείδηση του χριστιανικού λαού της περιοχής, ιερά και άγια· αφού εκεί δημιουργήθηκε η απαρχή της Ηπείρου.

Πηγή: el.wikipedia.org

Και ονομάζεται τώρα η περιοχή Λιθάρι. Και κτίσθηκε από πανάρχαιους χρόνους εκεί εκκλησία. Και γίνεται στις 29 Ιουνίου, στην μνήμη του αποστόλου Παύλου, μεγάλο πανηγύρι· ένα πανηγύρι, όχι φιλοτιμία των εκκλησιαστικών ηγετών του εικοστού αιώνα, αλλά νοσταλγία και πόθος του λαού, που μαρτυρεί για το «λιθάρι» σωρεία θαυματουργίες και πλήθος οπτασίες και φανερώσεις του αγίου Αποστόλου.

Για την διέλευση του απ. Παύλου από την Νικόπολη στην Αγία Γραφή ευρίσκομε μόνο μία μαρτυρία: Γράφει ο Παύλος στην προς Τίτον Επιστολή του: «Όταν πέμψω Αρτεμάν προς σε ή Τυχικόν, σπούδασον ελθείν προς με εις Νικόπολιν· εκεί γάρ κέκρικα παραχειμάσω» (Τίτ. 3,12).

Είναι φανερό, ότι ο απ. Παύλος αναγγέλλει στον Τίτο το πρόγραμμά του να πάει στην Νικόπολη.

Και, όπως ήταν φυσικό, εδημιουργήθηκαν τα ερωτήματα:

α. Επήγε ο απόστολος Παύλος στην Νικόπολη;

β. Είναι αξιόπιστες οι μαρτυρίες;

και, αφού στην Ρωμαϊκή Οικουμένη πολλές πόλεις έφεραν το όνομα αυτό,

γ. σε ποια Νικόπολη αναφέρεται ο Παύλος;

Α'

Επήγε ο Παύλος στην Νικόπολη;

1. Σχετικά πρόσφατα, το 1987, ένας νεαρός ερευνητής, ο Dr. Heinz Warnecke εδημοσίευσε μία μελέτη του με τίτλο Die tatsächliche Romfahrt des Apostels Paulus (Το πραγματικό δρομολόγιο του αποστόλου Παύλου για την Ρώμη).

Σ' αυτό υποστηρίζει, ότι είναι λάθος η αντίληψη ότι το πλοίο που τον μετέφερε, μετά την αναχώρησή του από τους Καλούς Λιμένες της Κρήτης, προσάραξε στην Μελίτη, την σημερινή Μάλτα. Μελίτη, μας λέγει ο Dr. Wamecke, στις Πράξεις ονομάζεται η Κεφαλληνία.

Οι απόψεις του Dr. Warnecke για την προσάραξη του αποστόλου στην Κεφαλληνία είναι έξω από το ενδιαφέρον της μελέτης αυτής. Όμως μας ενδιαφέρουν οι παρατηρήσεις του:

α. ότι ο Παύλος κατά την διάρκεια εκείνης της παραμονής του στην Κρήτη είχε

εκεί επικοινωνία με πολλούς χριστιανούς από πολλές πόλεις της Κρήτης·

β. ότι στην Κρήτη τον συνόδευε ο Τίτος·

γ. ότι από την Κεφαλληνία έστειλε την προς Τίτον Επιστολήν του·

δ. ότι τον καλούσε να πάει να τον συναντήσει στην Νικόπολη· γιατί «εκεί κέκρικε» να παραχειμάσει· και

ε. ότι ο Παύλος τελικά δεν επήγε στην Νικόπολη και ούτε παρεχίμασε εκεί, ούτε έκαμε εκεί καμμία χριστιανική δράση.

Δημιουργείται το ερώτημα:

2. Τεκμηριώνονται οι απόψεις του Dr. Warnecke για την μή μετάβαση του αποστόλου Παύλου στην Νικόπολη;

α. Το βιβλίο «Πράξεις Αποστόλων» σταματάει σε γεγονότα μέχρι το 60 μ.Χ. Δεν μιλάει πουθενά για Νικόπολη. Δεν αναφέρει καν το όνομα Νικόπολη. Και κλείνει με την δήλωση, ότι το 60 μ. Χ. ο Παύλος ευρίσκεται στην Ρώμη «δέσμιος». Και περιμένει να δικασθή από τον «καίσαρα» (= αυτοκράτορα) Νέρωνα, τον οποίο είχε «επικαλεσθή». Παράλληλα μας δίνει και μία άλλη πολύτιμη πληροφορία. Ότι ο απόστολος Παύλος μέχρι τότε δεν είχε περάσει από την Κρήτη, παρά μόνο «δέσμιος»· χωρίς να αναπτύξει εκεί καμμία απολύτως αποστολική δράση.

Όμως στην αρχή της προς Τίτον Επιστολής του, ο άγιος Παύλος, μας πληροφορεί σαφώς: ότι λίγο πριν ήταν στην Κρήτη· ότι είχε εκεί αναπτύξει μεγάλη αποστολική δραστηριότητα με πολλή καρποφορία· ότι χρειάσθηκε, για άγνωστο σε μας λόγο, να φύγει· και ότι άφησε πίσω του με ειδική εντολή-εξουσιοδότηση τον μαθητή του Τίτο, «ίνα επιδιορθώσι τα λείποντα και καταστήση κατά πόλιν πρεσβυτέρους και διακόνους»· δηλαδή, να ολοκληρώσει και να κατοχυρώσει με την πρέπουσα θεσμική ευρυθμία το έργο του διδασκάλου του.

Μπορεί η διέλευση του Παύλου από την Κρήτη, όπως την περιγράφουν οι Πράξεις να συνδυάσθηκε με την εκεί άσκηση κάποιου έργου αποστολικού; Η απάντηση πρέπει να είναι σαφώς αρνητική. Για τους εξής λόγους:

- Ο Παύλος ήταν δέσμιος και μετεφέρετο στην Ρώμη να δικασθή, με προσωπική ευθύνη του εκατοντάρχη Ιουλίου, που μέχρι τότε, δεν είχε καμμία εκτίμηση γι' αυτόν.
- Η διέλευση του πλοίου από την Κρήτη ήταν απρογραμμάτιστη και ακούσια. Συνεπώς δεν επιτρέπεται να κάνουμε την σκέψη, ότι άμα τη αφίξει του

συγκεντρώθηκαν γύρω του έγκαιρα προειδοποιημένοι οι χριστιανοί της Κρήτης, αφού άλλωστε η προσάραξη του πλοίου έγινε στον πιο απίθανο, για πλοίο που ξεκίνησε από την Κνίδα, τόπο!

- Το βιβλίο των Πράξεων δεν μνημονεύει καμμία επικοινωνία χριστιανών με τον Παύλο στην Κρήτη. Ασφαλώς επειδή ούτε υπήρξε, ούτε ήταν δυνατό να υπάρξει.
- Τέλος δε το βιβλίο των Πράξεων λέγει, ότι τον απόστολο Παύλο κατά την διεύλευσή του από την Κρήτη το έτος 59 συνόδευε μόνο ο Αρίσταρχος ο Θεσσαλονικέας· και συνεπώς, για όλα αυτά, το Τίτ.1,5 που μαρτυρεί ότι αναχωρώντας ο απόστολος από την Κρήτη «κατέλιπε» εκεί τον Τίτον, πρέπει να αναφέρεται σε άλλη εκεί επίσκεψη και παραμονή του μεγάλου αποστόλου.

Έτσι, απόλυτα τεκμηριωμένα και λογικά, ένας μεγάλος σύγχρονος ερμηνευτής των αγίων Γραφών, ο Lorenz Oberlinner, που γράφει επτά ολόκληρα χρόνια μετά την έκδοση της έρευνας του Dr Heinz Warnecke, Die tatsächliche Romfahrt des Apostles Paulus, παρατηρεί: «Η στο Πράξ. 27, 7-13 μνημονευομένη παραμονή κατά την μεταφορά του δεσμίου Παύλου στην Ρώμη, δεν έχει με το θέμα μας καμμία σχέση· γιατί το Τίτ. 1,5 προϋποθέτει μια μακρά αποστολική δράση στην Κρήτη» («setzt eine langere missionarische wirksamkeit auf Kreta voraus»). Και αφού εξηγεί λεπτομερέστερα το γιατί, συμπεραίνει: «Συνεπώς κάθε προσπάθεια ένταξης των ποιμαντικών επιστολών στο πλαίσιο της Γ' αποστολικής περιόδου είναι λάθος».

Υπέρ της απόψεως αυτής συνηγορούν και τα εξής:

- Ο μεγάλος ερμηνευτής των Γραφών Θεοδώρητος ο Κύρου εκτιμάει, ότι με τα λόγια του στο Τίτ.1,5 ο Παύλος «έδειξεν (=το κατέστησε σαφές, ξεκάθαρο), ως αυτός έθηκεν εν Κρήτη τον της ευσεβείας θεμέλιον».
- Ο Θεόδωρος ο Μοψουεστίας, κολοσσός ερμηνευτικής σοφίας, προσθέτει: «ο της ευσεβείας λόγος παρεδόδοτο (=είχε παραδοθή) πάσι (=σε όλους τους χριστιανούς στην Κρήτη) παρ' αυτού (=του Παύλου)· ελλείπετο δε οικονομήσαι τα κατά τους πεπιστευκότας».

[Συνεχίζεται]